

HASTANE TEMİZLİĞİNDE ENFEKSİYON KONTROL KURULU STANDARTLARI

Genel Temizlik Standartları

- Hastanelerde makine ile ıslak temizlik yöntemleri tercih edilmelidir,
- Hastanelerde kritik bölgeler dışındaki ünitelerde, yönetim ve ofis alanlarında su ve deterjan kullanımı temizlik için yeterlidir,
- Kan ve sekresyon varlığında, salgın durumunda ve dirençli bakterilerin endemik olduğu ünitelerde temizlikte dezenfektanlar kullanılmalıdır. Kullanılan dezenfektanların konsantrasyonlarının kullanma talimatına uygun şekilde ayarlanması gerekmektedir. Kullanılan dezenfektan ve su oranlarının uygun olabilmesi için ölçekli kapların kullanılması gereklidir,
- Rutin temizlikte dezenfektan önerilen bölümlerde eğer çamaşır suyu kullanılıyorsa oran 1:1000 olmalıdır,
- Ortam kan veya vucut çıktısı ile kontamine ise sıvı uygun bir materyal ile emdirilerek kontamine bölgeye 1:10 oranındaki çamaşır suyu dökülür, 5 dakika beklenir. Ortamdan kontamine materyal uzaklaştırılır, sonrasında 1:100 oranında çamaşır suyu ile uygun paspaslama işlemi yapılmalıdır,
- Farklı alanların (hasta alanları, mutfak, tuvalet gibi) temizliğinde farklı bezler kullanılmalı. Kullanılan bezlerin hav bırakmaması gerekmektedir.

Çamaşır Suyu Oranları

1:1000 sulandırmada =52.5-61.5 ppm	<u>50-60ppm</u>
1:100 sulandırmada =525-615 ppm	<u>500-600ppm</u>
1:10 sulandırmada =5250-6150 ppm	<u>5000-6000ppm</u>

Yoğun Bakım Ünitelerinde Temizlik Standartları

- YBÜ’de ıslak temizlik yöntemleri kullanılmalı,
- Temizlik temiz bölgeden (mikroorganizma yoğunluğu en düşük olan bölge) kirli bölgeye (mikroorganizma yoğunluğu yüksek olan bölge) doğru yapılmalı,
- Temizlik bezleri her kullanımdan sonra mutlaka çamaşır makinesinde 80 °C’de 2 saat yıkanmalı ve kurutulmalıdır. Temizlik bezlerinin uygun şekilde temizlenebilmesi için her yatak için 3-4 takım yedek bulundurulmalı,
- YBÜ’nde enfeksiyon riski yüksek olduğu için yer yüzey dezenfeksiyonunda 1:100 oranında çamaşır suyu uygundur. Ancak yere dökülen etrafa sıçrayan kan ve/veya kanlı materyal varsa oran 1:10 sulandırma olmalı,
- Çöp kovaları yıkanıp kurulanmalı ve uygun renkte poşet geçirilmeli,
- Lavabolar günlük olarak klorlu bir bileşikle temizlenmeli,
- Hasta yatağı ve çevresinde bulunan malzemeler günlük temizlenmelidir. Asla ıslak bırakılmamalı, mutlaka kurulanmalı,
- Gün içinde hasta değişimlerinde mutlaka hasta yatağı tekrar temizlenmeli,
YBÜ’nde her hasta yatağı için ayrı su hazırlanmalıdır. Su temizliğe başlamadan hemen önce hazırlanmalı ve temizlik bittiğinde kovalar hemen boşaltılmalı, dezenfektan solüsyonla yıkanmalı ve kuru olarak saklanmalı,
Paspas arabalarında su asla bekletilmemeli, temizliğe başlamadan hemen önce su hazırlanmalı ve temizlik bittiğinde kovalar hemen boşaltılmalıdır. Gün sonunda kovalar dezenfektan solüsyonla yıkanmalı ve kuru olarak saklanmalı,
- Paspas arabalarında mavi kovaya dezenfektanlı solüsyon, kırmızı kovaya mavi kovanın ¼ olacak kadar durulama suyu konmalıdır. Temiz paspas mavi kovaya batırıldıktan sonra kırmızı kovaya sıkılmalı, paspas ile 10-15 m² alan (kirliliğe göre) silindikten sonra, paspas kırmızı kovada durulanıp iyice sıkılır. Mavi kovada

dezenfektana batırılıp fazla suyu biraz süzildükten sonra kırmızı kovaya sıkılmalı ve işlem bu şekilde devam etmeli,

- Paspaslama işlemi 8 çizecek şekilde yapılmalı,
- Paspaslar günün sonunda mutlaka yıkanmalı ve kuru şekilde saklanmalı, ayrıca geniş kan veya sekresyon temizliği yapıldıktan sonra da yıkanmalı ve kurutulmalı, paspaslar kullanıldıktan sonra sıcak su veya %1 çamaşır suyu veya 1000 ppm klor (>30 dakika) dezenfekte edilmeli, ancak en uygun paspas temizleme yöntemi paspasların pamuk torbalar içinde çamaşır makinesinde yıkanması,
- Pencere kenarlarının tozu günlük olarak alınmalı,
- Pencere camları her kirlendiğinde temizlenmeli,
- Her gün kapı, kapı çevresi ve kapı tokmağı silinmeli,
- Kullanılan moplar gün sonunda çamaşır makinesinde yıkanmalı,
- Temizlik toz kaldırılmadan yapılmalı,
- Telefon ahizeleri ve bilgisayar klavyelerinde gözle görülür kir ve sekresyon varlığında deterjanlı su ile temizlenip kurulanmalıdır. Tercihen % 70 alkol ile hergün silinmeli,
- Yatak perdelerinde gözle görülür bir kirlenme olduğunda veya her 3 ayda bir yıkanmalıdır.
- Yoğun bakım ünitelerinin duvarları 6 ayda bir temizlenmelidir. Kontaminasyon olmadığı sürece dezenfeksiyon gerekmez. Temizlik sonrası duvarlar ıslak bırakılmamalıdır.

AMELİYATHANELERDE TEMİZLİK STANDARTLARI

- Temizlik malzemeleri her oda için ayrı olmalı,
- Temizlik solüsyonları her oda için ayrı olarak işlemiden hemen önce hazırlanmalı,
- Temizlikte uygun miktarda dezenfektanlı solisyonlar kullanılmalı,
- Ameliyathanelerde hasta transferi için kullanılan sedyeler her hastadan sonra kan veya vucut çıktıklarıyla gözle görülür şekilde kontamine değilse 1/100 oranlı çamaşır suyu ile (500-600 ppm klor), kontamine ise 1/10 oranlı çamaşır suyu ile (5000-6000 ppm klor) silinmeli,

Günün ilk ameliyatı alınmadan önce:

- Tüm aletlerin, eşyaların ve lambaların tozu alınmalı, (hav bırakmayan nemli bezle)
- Lambaların reflektör alanları temizlenmeli,
- Oda zemini ıslak paspasla temizlenmeli ve kurulanmalı.

Ameliyat aralarında oda temizliği:

- Ameliyat odasının temizliği mutlaka temizden kirliye doğru yapılmalı,
- Ameliyathanede temizlik amacıyla kuru fırça yöntemi kullanılmamalı,
- Ameliyatta kullanılan tüm çöpler kırmızı atık torbalarına konarak uzaklaştırılmalı,
- Kirli kompresler çamaşır sepetine atılmalı,
- Tek kullanımlık örtüler kullanılıyorsa kırmızı atık torbalarına atılmalı,
- Ameliyat masası ve çevredeki aletler kan veya vucut çıktıklarıyla gözle görülür şekilde kontamine değilse 1/100 oranlı çamaşır suyu ile (500-600 ppm klor), kontamine ise 1/10 oranlı çamaşır suyu ile (5000-6000 ppm klor) silinmeli,
- Çöp kovalarının torbaları her ameliyattan sonra değiştirilmeli,
- Oda zemini temizlenmeli,
- Temizlik için kullanılan sular her ameliyattan sonra değiştirilmeli.

Gün sonunda temizlik:

- Odadaki tüm taşınabilir aletler dışarı çıkarılmalı,
- Lambalar, dolaplar vb. aletler dezenfektan solüsyonla ve nemli bezlerle silinmeli,
- Oda zeminine ıslak vakum uygulanmalı,
- Oda dışına çıkarılan malzemelerin yüzey ve tekerlekleri temizlenerek yerleştirilmeli,
- Cerrahi el yıkama lavaboları kaba kirlerinden arındırıldıktan sonra 1/100'lük çamaşır suyu ile temizlenmeli,
- Temizlikte kullanılan paspaslar kesinlikle ıslak bırakılmamalı.

Haftalık temizlik:

- Hareketli ve sabit lambalar dezenfektan solüsyonuyla temizlenmeli,
- Ameliyat masası, aspiratör, askılar, oksijen tanklarının hortumları, kovalar, dolaplar vb. aletler yıkanmalı ve kurulanmalı,
- Kapı, kapı kolu, menteşeler, kaplamalar ve cam araları temizlenmeli,
- Duvarlar fırça ile yıkanmalı ve temiz bir bezle kurulanmalı,
- Zemin yıkama makinesi veya fırça ile yıkanmalı ve kurulanmalı.

KLİNİKLERDE TEMİZLİK STANDARTLARI

Hemşire ve Doktor Odalarının Temizliği:

- Temizlik temiz bölgeden kirli bölgeye doğru yapılmalı,
- Öncelikle odadaki çöpler uygun şekilde toplanmalı,
- Her gün kapı, kapı çevresi ve kapı tokmağı silinmeli,
- Telefon ahizeleri deterjanlı su ile temizlenmeli ve kurulanmalı,
- Bilgisayar klavyelerin günde bir kez ve kirlendikçe silinmesi yeterli,
- Temizlikte su ve deterjan kullanılmalı.

Hasta Odalarının Temizliği:

- Odadaki çöpler uygun şekilde toplanmalı,
- Çöp kovaları yıkanıp kurulanmalı ve uygun renkte poşet geçirilmeli,
- Temizlikte su ve deterjan kullanılmalı, ancak salgın durumunda, dirençli mikroorganizmalar ile enfekte veya kolonize hasta varlığında, ortamda kan yada vucut çıktısı bulunduğunda uygun konsantrasyonda dezenfektan kullanılmalı,
- Her hasta odasının temizliği için yeni temiz su hazırlanmalı,
- Lavabolar günlük olarak klorlu temizlik maddesiyle temizlenmeli,
- Hasta yatağı, etejer, sandalye ve yemek masası deterjanlı su ile temizlenmeli,
- Pencere kenarlarının tozu günlük olarak alınmalı,
- Pencere camları her kirlendiğinde temizlenmeli,
- Her gün kapı, kapı çevresi ve kapı tokmağı silinmeli,
- Telefon ahizeleri deterjanlı su ile temizlenmeli ve kurulanmalı,
- Zemin mop ile temizlenmeli ve daha sonra paspaslanmalı. Kullanılan moplara gün sonunda çamaşır makinesinde yıkanmalı,
- Paspaslama işlemi 8 çizerek şekilde yapılmalı,
- Paspas arabalarında mavi kovaya deterjanlı su, kırmızı kovaya temiz su konmalı,

- Hasta odalarına kullanılan paspas ile koridorlara kullanılan paspaslar farklı olmalı,
- Paspaslar günün sonunda mutlaka yıkanmalı ve kuru şekilde saklanmalı,
paspaslar kullanıldıktan sonra sıcak su ile yıkanıp püskülleri yukarı gelecek şekilde kurumaya bırakılmalı, ancak en uygun paspas temizleme yöntemi paspasların pamuk torbalar içine konularak çamaşır makinesinde yıkanması,
- Paspas arabalarında su asla bekletilmemeli, temizliğe başlamadan hemen önce su hazırlanmalı ve temizlik bittiğinde kovalar hemen boşaltılmalı,
- Gün sonunda kovalar deterjanla yıkanmalı ve kuru olarak saklanmalı,
- Vücut çıktısı veya kan temizliğinden sonra paspaslar sıcak su veya %1 çamaşır suyu veya 1000 ppm klor (>30 dakika) dezenfekte edilmeli yada pamuk torbalar içine konularak çamaşır makinesinde yıkanmalı,
- Yatak perdelerinde gözle görülür bir kirlenme olduğunda veya her 3 ayda bir yıkanmalı,
- Pencere perdeleri gözle görülür bir kirlenme olduğunda veya yılda bir yıkanmalı,
- Ünite duvarları 12-24 ayda bir temizlenmeli, eğer kan veya vucut çıktısıyla kontamine ise dezenfekte edilmeli.

POLİKLİNİKLERDE ÇEVRE TEMİZLİK STANDARTLARI

Hafta içi hergün temizlik yapılmalıdır.

Poliklinik Sekreterliklerinin Temizliği:

- Temizlikte su ve deterjan kullanılmalı,
- Öncelikle odadaki çöpler uygun şekilde toplanmalı,
- Temizlik temiz bölgeden kirli bölgeye doğru yapılmalı,
- Telefon ahizeleri hergün deterjanlı su ile temizlenmeli ve kurulanmalı,
- Bilgisayar klavyelerin günde bir kez ve kirlendikçe silinmeli,
- Sekteter bankolarındaki cam hergün silinmeli.

Hemşire ve Doktor Odalarının Temizliği:

- Öncelikle odadaki çöpler uygun şekilde toplanmalı,
- Temizlik temiz bölgeden kirli bölgeye doğru yapılmalı,
- Her gün kapı, kapı çevresi ve kapı tokmağı silinmeli,
- Temizlikte su ve deterjan kullanılmalı.

Muayene Odalarının Temizliği:

- Odadaki çöpler uygun şekilde toplanmalı,
- Çöp kovaları yıkanıp kurulanmalı ve uygun renkte poşet geçirilmeli,
- Temizlikte su ve deterjan kullanılmalı, ancak ortamda kan yada vucut çıktısı bulunduğunda uygun konsantrasyonda dezenfektan kullanılmalı,
- Lavabolar günlük olarak klorlu temizlik maddesiyle temizlenmeli,
- Muayene masası deterjanlı su ile temizlenmeli ve kurulanmalı,
- Telefon ahizeleri hergün deterjanlı su ile temizlenmeli ve kurulanmalı,
- Muayene masası çarşafı her hastadan sonra değiştirilmeli,
- Doktor masası deterjanlı su ile temizlenmeli ve kurulanmalı,
- Pencere kenarlarının tozu günlük olarak alınmalı,

- Pencere camları her kirlendiğinde temizlenmeli,
- Her gün kapı, kapı çevresi ve kapı tokmağı silinmeli,
- Zemin mop ile temizlenmeli ve daha sonra paspaslanmalı. Kullanılan moplar gün sonunda çamaşır makinesinde yıkanmalı,
- Paspaslama işlemi 8 çizecek şekilde yapılmalı,
- Paspas arabalarında mavi kovaya deterjanlı su, kırmızı kovaya temiz su konmalı,
- Paspaslar günün sonunda mutlaka yıkanmalı ve kuru şekilde saklanmalı, paspaslar kullanıldıktan sonra sıcak su ile yıkanıp püskülleri yukarı gelecek şekilde kurumaya bırakılmalı, ancak en uygun paspas temizleme yöntemi paspasların pamuk torbalar içine konularak çamaşır makinesinde yıkanması,
- Paspas arabalarında su asla bekletilmemeli, temizliğe başlamadan hemen önce su hazırlanmalı ve temizlik bittiğinde kovalar hemen boşaltılmalıdır.
- Gün sonunda kovalar deterjanla yıkanmalı ve kuru olarak saklanmalıdır.
- Pencere perdeleri gözle görülür bir kirlenme olduğunda veya yılda bir yıkanmalı,
- Poliklinik duvarları 12-24 ayda bir temizlenmelidir eğer kan veya vucut çıktısıyla kontamine ise dezenfekte edilmeli.

ACIL ÜNİTELERİNDE ÇEVRE TEMİZLİK STANDARTLARI

Hemşire ve Doktor Odalarının Temizliği:

- Temizlik temiz bölgeden kirli bölgeye doğru yapılmalı,
- Öncelikle odadaki çöpler uygun şekilde toplanmalı,
- Her gün kapı, kapı çevresi ve kapı tokmağı silinmeli,
- Telefon ahizeleri ve bilgisayar klavyeleri deterjanlı su ile temizlenip ve kurulanmalı,
- Temizlikte su ve deterjan kullanılmalı.

Müdahele Odalarının Temizliği:

- Islak temizlik yöntemleri kullanılmalı,
- Temizlik temiz bölgeden (mikroorganizma yoğunluğu en düşük olan bölge) kirli bölgeye (mikroorganizma yoğunluğu yüksek olan bölge) doğru yapılmalıdır
- Acil ünitelerinde yer yüzey temizliğinde deterjan kullanılmalı, ortamda kan yada vucut çıktısı bulunduğunda uygun konsantrasyonda dezenfektan kullanılmalı,
- Çöp kovaları yıkanıp kurulanmalı ve uygun renkte poşet geçirilmeli,
- Lavabolar günlük olarak klorlu bir bileşikle temizlenmeli,
- Hasta sedyesi / yatağı ve çevresinde bulunan malzemeler günlük olarak deterjanla temizlenmeli, asla ıslak bırakılmamalı, mutlaka kurulanma,
- Gün içinde hasta değişimlerinde mutlaka hasta sedyesi / yatağı tekrar temizlenmeli,
- Hastalar her değiştiğinde sedye / yatak çarşafı mutlaka değişmeli,
- Paspaslama işlemi 8 çizecek şekilde yapılmalı,
- Paspas arabalarında mavi kovaya deterjanlı su, kırmızı kovaya temiz su konmalı,
- Paspaslar günün sonunda mutlaka yıkanmalı ve kuru şekilde saklanmalı, paspaslar kullanıldıktan sonra sıcak su ile yıkanıp püskülleri yukarı gelecek şekilde kurumaya bırakılmalı, ancak en uygun paspas temizleme yöntemi paspasların pamuk torbalar içine konularak çamaşır makinesinde yıkanması,

- Paspas arabalarında su asla bekletilmemeli, temizliğe başlamadan hemen önce su hazırlanmalı ve temizlik bittiğinde kovalar hemen boşaltılmalı,
- Pencere kenarlarının tozu günlük olarak alınmalı,
- Pencere camları her kirlendiğinde temizlenmeli,
- Her gün kapı, kapı çevresi ve kapı tokmağı silinmeli,
- Kullanılan moplar gün sonunda çamaşır makinesinde yıkanmalı,
- Temizlik toz kaldırılmadan yapılmalı,
- Telefon ahizeleri ve bilgisayar klavyelerinde gözle görülür kir ve sekresyon varlığında deterjanlı su ile temizlenip ve kurulanması gerekmektedir. Tercihen % 70 alkol ile hergün silinmeli,
- Yatak perdelerinde gözle görülür bir kirlenme olduğunda veya her 3 ayda bir yıkanmalıdır.
- Acil ünitesinin duvarları 6 ayda bir temizlenmeli, kontaminasyon olmadığı sürece dezenfeksiyon yapılmamalı, temizlik sonrası duvarlar ıslak bırakılmamalı.

HASTANELERDE BANYO TEMİZLİĞİ

Her kullanım sonunda temizlenmelidir,

- Banyo ve duş kaba kirlerinden arındırılmalı,
- Temiz bez ile lavabo arkasındaki duvar silinmeli,
- Duş ve küvet temizliğinde, önce fayanslar temizlenmeli daha sonra musluk ve duş teknesi temizlenmeli,
- En son zemin silinmeli.

HASTANELERDE TUVALET TEMİZLİĞİ

Hergün, günde iki kere ve yapılmalıdır,

- Önce sifon çekilmeli,
- Klozet içi deterjan dökülerek tuvalet fırçası ile temizlenmeli,

- Klozet çevresi ayrı bir temizlik bezi ile silinmeli,
- Silme işlemi bittiğinde durulama yapılmalı,
- Tuvalet zemini en son temizlenmeli,
- Tuvalet temizliğinde kullanılan temizlik malzemeleri başka amaçla kullanılmamalı.